

Republika Hrvatska
Općinski sud u Splitu
Gundulićeva 27, Split

Poslovni broj: P-3273/2023-22

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Splitu, po sutkinji Ivani Jukić, u pravnoj stvari tužitelja Nikše Orlandića iz Splita, Put Plokita 54, OIB: 73514213732, kojega zastupa punomoćnica Sanela Džuzdanović Ligutić, protiv tuženika Hrvatske poštanske banke d.d., Jurišićeva 4, Zagreb, OIB: 87939104217, kojega zastupa punomoćnik Šime Petrić, odvjetnik u Splitu, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon održane glavne rasprave zaključene dana 8. rujna 2026., u nazočnosti zamjenice punomoćnika tužitelja Dorotee Vukorepe i punomoćnika tuženika Šime Petrića, na ročištu za objavu odluke, dana 25. rujna 2026.,

presudio je

I. Utvrđuje se da su nišetne i bez pravnog učinka nepoštene ugovorne odredbe Ugovora o kreditu broj: 312182, koji je potvrđen dana 23.07.2007.god. od strane Javnog bilježnika Vedrane Bilan iz Splita, posl.br.: OV-5889/07-1, i to u dijelu kojim je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, i to baš u dijelu čl. 1. tog ugovora kojim je ugovoreno da se odobrava korisniku kredita u kunsnoj protuvrijednosti od 103.000,00 CHF, a koji se isplaćuje po kupovnom tečaju za devize Kreditora, važećem na dan korištenja kredita, te u dijelu članka 7. u kojem je ugovoreno kako Korisnik kredita otplaćuje glavnica i kamatu u 300 mjesečnih anuiteta, da anuiteti dospijevaju na naplatu u mjesečnim intervalima ovisno od dana iskorištenja kredita u cijelosti, te da prvi anuitet dospijeva na naplatu mjesec dana od dana iskorištenja kredita u cijelosti, a iznosi 718,02 CHF, plativo u kunama po prodajnom tečaju Kreditora važećem na dan dospijeća.

II. Utvrđuje se da su nišetne i bez pravnog učinka nepoštene ugovorne odredbe Ugovora o kreditu broj: 312182, koji je potvrđen dana 23.07.2007.god. od strane Javnog bilježnika Vedrane Bilan iz Splita, posl.br.: OV-5889/07-1, i to u dijelu kojim je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno

pregovaralo, i to baš u dijelu čl. 4. kojim je ugovorena da je kamatna stopa promjenjiva, sukladno Odluci o kamatama i naknadama Kreditora.

III. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d., OIB: 87939104217, da isplati tužitelju Nikši Orlandiću, OIB: 73514213732, iznos od 5.645,24 EUR sa zateznim kamatama koje na navedeni iznos teku od 14. lipnja 2023., kao dana podnošenja tužbe, do isplate, po stopi koja se do 29. prosinca 2023. određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

Za više traženo, preko dosuđenog iznosa od 5.645,24 EUR sa zateznim kamatama tekućima od 14. lipnja 2023. do isplate, do iznosa od 15.599,78 EUR sa zateznim kamatama (za iznos od 9.954,54 EUR sa traženim zateznim kamatama), tužbeni zahtjev se odbija kao neosnovan.

r i j e š i o j e

- I. Odbija se prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda, kao neosnovan.
- II. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d., OIB: 87939104217, da tužitelju Nikši Orlandiću, OIB: 73514213732, naknadi troškove ovog postupka u iznosu od 4.425,00 EUR sa zateznom kamatom koja na navedeni iznos teče od 25. rujna 2026. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

Obrazloženje

1. U tužbi podnesenoj ovom sudu dana 14. lipnja 2023. navodi se u bitnome da je tužitelj kao korisnik kredita sa prednikom tuženika, Volksbank d.d. dana 12. srpnja 2007. sklopio Ugovor o kreditu i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišnim knjigama broj 312182, koji je potvrđen dana 23. srpnja 2007. od strane javnog bilježnika Vedrane Bilan iz Splita pod brojem OV-5889/07-1, na iznos od 103.000,00 CHF po kupovnom tečaju za devize Kreditora važećem na dan korištenja kredita. Ugovorne strane da su dana 12. rujna 2016. zaključile i Aneks Ugovoru o kreditu, a koji Aneks je potvrđen od strane javnog bilježnika Vedrane Bilan iz Splita broj OV-313/16. Osnovni ugovor i Aneks ugovora da su zaključeni prema unaprijed formuliranom, standardiziranom tekstu.

1.2. Prednik tuženika da je u navedenom unaprijed formuliranom standardiziranom Ugovoru, i to u članku 1. ugovorio valutnu klauzulu u valuti švicarski franak, dok je u

članku 7. ugovorio otplatu kredita koju je vezao uz ovu valutu. Ujedno da je člankom 4. istog Ugovora prednik tuženika ugovorio redovnu kamatnu stopu po kamatnoj stopi sukladno Odluci o kamatama i naknadama Kreditora, od 4,89 % godišnje. Također je u čl.4 ugovorio kako je kamatna stopa promjenljiva, ali tuženik ne navodi koje su to okolnosti, kao niti kriteriji po kojima bi se vršila izmjena kamatne stope. U vrijeme zaključenja Ugovora tužitelj i prednik tuženika nisu pojedinačno pregovarali o navedenoj odredbi, te Ugovorom nisu utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate. Od početka otplate kredita, pa nadalje kamatna stopa se u nekoliko navrata povećavala, što je imalo za posljedicu povećanje mjesečnih anuiteta.

1.3. Odredbom članka 1. Predmetnog Ugovora o kreditu ugovoreno je da banka odobrava korisniku kredita kredit u kunskoj protuvrijednosti od 103.000,00 CHF, po kupovnom tečaju za devize Kreditora važećem na dan korištenja kredita. Ujedno je čl.7. citiranog Ugovora ugovoreno da Korisnik kredita otplaćuje glavnicu i kamatu u 216 mjesečnih anuiteta, te da anuiteti dospijevaju na naplatu u mjesečnim intervalima ovisno od dana iskorištenja kredita u cijelosti. Nadalje, da prvi anuitet dospijeva na naplatu mjesec dana od dana iskorištenja kredita u cijelosti, koja iznosi 718,02 CHF, plativo u kunama po prodajnom tečaju Kreditora važećem na dan dospijeća.

1.4. Ugovor o kreditu bio je tipizirani, adhezijski ugovor, po pristupanju, slijedom čega tužitelj i tuženik nisu prije niti u trenutku sklapanja ugovora pregovarali o odredbama Ugovora o kreditu. Postupajući na taj način, tuženik je u Ugovor o kreditu ugradio nepoštenu i ništetnu ugovornu odredbu na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, te promjenljiva kamatna stopa, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Ništetnost ugovornih odredaba proizlazi zbog protivnosti prisilnim propisima i to odredbi čl. 81. i čl. 82. Zakona o potrošača (NN 96/03). Odredbom čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača propisano je da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu o pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je ta odredba bila unaprijed njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog formalizirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na sadržaj standardnog ugovora trgovca.

1.5. Pravomoćnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu od 4. srpnja 2013.god. potrošača posl. br. P-1401/2012 u postupku zaštite kolektivnih interesa odlučeno je da je tuženik u razdoblju od 01. 06. 2004. god. do 31. prosinca 2008.god. (u kojem razdoblju je sklopljen i Ugovor koji je predmet ove pravne stvari), povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita (uključujući i tužitelja) sklapajući ugovore o kreditima te koristeći ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom i drugim internim aktima tuženika, te u razdoblju od 01. 06. 2004. god. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita (uključujući i tužitelja) sklapajući ugovore o kreditima te koristeći ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja ugovora tuženik, kao trgovac, i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o

promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa.

1.6. Sukladno članku 502.c ZPP-a i članku 118. Zakona o zaštiti potrošača, sud je vezan je za utvrđenja iz navedenog postupka zaštite kolektivnih interesa potrošača, tj. vezan je za utvrđenje da je ništetna odredba tuženika o promjenjivoj stopi redovne kamate i odredba o valutnoj klauzuli. Kako su odredbe Ugovora o kreditu ništetne u dijelu u kojem je ugovorena promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula, to se te odredbe među strankama ne mogu primijeniti i tuženik nema pravo na naplatu svog potraživanja na temelju takvih ugovornih odredbi. Odnosno, sukladno članku 323. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15. i 29/18. – dalje ZOO) tuženik je dužan vratiti tužitelju sve što je primio po osnovama koje su utvrđene ništetnom. Dakle, tužitelj ima pravo na isplatu neosnovano naplaćenih i stečenih iznosa kako s osnove ništetne odredbe o valuti švicarski franak tako i o jednostrano promjenljivim kamatama.

1.7. Na temelju dokumentacije iz ovog kredita, a kojom raspolaže tužitelj u smislu utvrđenja razlike u pogledu neosnovano naplaćenih i stečenih iznosa kako s osnova ništetne odredbe o valuti švicarski franak tako i ništetne odredbe o jednostrano promjenljivim kamatama, iznos koji je tuženik neosnovano stekao na ovaj način iznosi 13.936,98 EUR/105.008,18 KN. Slijedom navedenog, činjenice utvrđenja da su nepoštene ugovorna odredba o valuti švicarski franak te nepoštene ugovorna odredba o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi ništetne od samog početka, tj. od kada su ugovorene, tužitelj ima zakonsko pravo pokrenuti ovaj postupak, odnosno, temeljem čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača, čl. 502.c ZPP-a te čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima, u smislu individualne pravne zaštite radi povrata sredstava što ih je banka neosnovano stekla temeljem ništetnih odredbi ugovora.

1.8. Zbog navedenog, tužitelj je predložio sudu da nakon provedenog postupka donese presudu kojom će utvrditi ništetnima odredbe citiranog ugovora, u dijelu u kojemu je ugovorena valutna klauzula i promjenjiva kamatna stopa, te da mu naloži isplatu iznosa od 13.936,98 EUR sa pripadajućim zateznim kamatama tekućima na pojedine iznose kako je navedeno u točki III petita.

2. U odgovoru na tužbu, podnesenom ovom sudu dana 25. rujna 2023., tuženik prigovara mjesnoj nadležnosti ovog suda, ističe da je potraživanje tužitelja u zastari te da je provedene konverzija temeljem Zakona o potrošačkom kreditiranju. Nadalje, navodi da utvrđenja iz parnice Potrošač nisu primjenjiva na ugovorni odnos koji je predmet tužbe, a sve i kada bi presuda iz parnice Potrošač bila primjenjiva, da niti tada nema mjesta izravnoj primjeni presude VTS-a i automatskoj vezanosti ovog suda utvrđenjima iz iste. Ističe da tužitelj nije niti pokušao dokazati da se radi o odredbama o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i koju su, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, dovele do neravnoteže među strankama, te da ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

2.2. Tuženik ističe i prigovor radi prijeboja, u slučaju da sud usvoji tužbeni zahtjev, i to u odnosu na tužiteljevo potraživanje koje je predmet ove parnice i pretplate koju je tuženik isplatio tužitelju u postupku konverzije, a po osnovi Dodatka br. 1. Ugovora o kreditu. Dodatkom br 1 Ugovora o kreditu i Potvrdom o provedbi konverzije Ugovora o

kreditu, da je utvrđena pretplata tužitelja po osnovi Ugovora o kreditu u iznosu od 2.546,72 EUR / 19.188,23 kn te da je tuženik navedeni iznos koristio za umanjenje dijela budućih anuiteta tužitelja. S obzirom da je tuženik u korist tužitelja već isplatio iznos pretplate po Ugovoru o kreditu utvrđene u postupku konverzije te da bi usvajanjem tužbenog zahtjeva tužitelja za isplatom pretplate po Ugovoru o kreditu, tužitelj bio dva puta namiren za isti navodni dug, po istoj pravnoj osnovi, podredno i isključivo ako sud utvrdi tužbeni zahtjev osnovanim, tuženik ističe prigovor radi prijeboja te predlaže sudu utvrditi postojanje tražbine tuženika prema tužitelju u iznosu od 2.546,72 EUR / 19.188,23 kn uvećano za zatezne kamate koje teku od 9. veljače 2016. do isplate; donijeti konstitutivnu odluku o prijeboju tužiteljevog i tuženikovog uzajamnog potraživanja te odbiti tužbeni zahtjev.

3. Podneskom zaprimljenim pred ovim sudom dana 2. ožujka 2026., tužitelj je, nakon provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja, uredio tužbeni zahtjev u dijelu pod točkom III petita, na isplatu iznosa od 15.599,78 EUR sa pripadajućim zateznim kamatama kako je navedeno u petitu uređenog tužbenog zahtjeva.

4. Radi utvrđenja spornih, a za ovaj postupak odlučnih činjenica te radi pravilnog i potpunog utvrđenja činjeničnog stanja, sud je pročitao cjelokupnu dokumentaciju koja prileži spisu, i to: Aneks broj 1 Ugovoru o kreditu broj 312182 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišnim knjigama radi konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF, Otplatni plan po kreditu, Ugovor o kreditu broj 312182 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišnim knjigama, Otplatnu tablicu za izračun efektivne kamatne stope za kredit, promet po računu, rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu broj Tt-23/25802-2 od 3. srpnja 2023. Izveden je dokaz stranačkim iskazom tužitelja te knjigovodstveno-financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku za financije i računovodstvo Ines Lozić (Centra za vještačenja), koja je u spis predmeta dana 24. listopada 2025. dostavila pisani nalaz i mišljenje.

5. Punomoćnici stranaka su podnijeli zahtjev za naknadom troškova parničnog postupka.

6. Nakon ocjene svakog dokaza zasebno i u njihovoj ukupnosti te na temelju rezultata cjelokupnog provedenog postupka, u skladu s člankom 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., 146/25. ; dalje: ZPP), sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev djelomično osnovan.

7. Predmet spora predstavlja deklaratorni zahtjev tužitelja za utvrđenjem ništetnima odredbi ugovora o kreditu zaključenog između tužitelja, kao korisnika kredita i prednika tuženika, kao kreditora, a kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stope i valutna klauzula u CHF (članak 1., 4. i 7. Ugovora) te restitucijski zahtjev za isplatom iznosa od 15.599,78 EUR sa pripadajućim zateznim kamatama.

8. Među strankama tijekom postupka nije bilo sporno da je između tužitelja kao korisnika kredita i prednika tuženika, Volksbank d.d., kao kreditora, dana 12. srpnja 2007. sklopljen Ugovor o kreditu i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišnim knjigama, broj 312182, na iznos

od 103.000,00 CHF po kupovnom tečaju za devize kreditora važećem na dan korištenja kredita.

8.2. Nije bilo sporno niti da je među strankama dana 12. rujna 2016. zaključen Aneks Ugovora o kreditu, koji Aneks je potvrđen od strane javnog bilježnika Vedrane Bilan iz Splita pod brojem OV-313/16, temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine", broj: 102/15.), kojim je izvršena konverzija kredita.

9. Među strankama je sporno jesu li odredbe navedenog Ugovora o kreditu od 12. srpnja 2007. sadržane u članku 1. , 4. i 7. Ugovora, o ugovaranju valutne klauzule u CHF te o promjenjivoj kamatnoj stopi, nepoštene ugovorne odredbe, a što bi ih činilo ništetnim, o čemu ovisi i osnovanost zahtjeva tužitelja za isplatom stečenog bez osnove, i to u visini razlike zbog promjene tečaja CHF i kamatne stope tijekom otplatnog perioda (do konverzije). Sporno je ima li tužitelj, unatoč sklopljenom sporazumu o konverziji, pravo zahtijevati utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu odnosno posljedično ima li isti pravo na isplatu preplaćenih mjesečnih anuiteta te je li nastupila zastara potraživanja.

10. U odnosu na sporno pitanje, ima li tužitelj, unatoč sklopljenom sporazumu o konverziji, pravo zahtijevati utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu, upravo je Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci Rev-1096/2022 od 8. studenoga 2022., prilikom odgovora na pravno pitanje: "Da li se sklapanjem dodatka ugovoru kojim je izvršena konverzija kredita sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine", broj 102/15 – dalje: ZID ZPK/15) gubi pravo na potraživanja preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu ili korisnik kredita i dalje zadržava pravo potraživati eventualnu razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu?", zauzeo potvrđan odgovor.

10.2. Dosljedno, u toj je odluci Vrhovni sud Republike Hrvatske zauzeo pravno shvaćanje da se sklapanjem dodatka ugovoru kojim je izvršena konverzija kredita sukladno ZID ZPK/15 ne gubi pravo na potraživanja preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu te korisnik kredita zadržava pravo potraživati eventualnu razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu, ako takva razlika postoji.

10.3. Stoga su neosnovani prigovori te pravna argumentacija tuženika tumačenjem odredbi ZID ZPK/15, da tužitelj nema pravo zahtijevati od suda utvrđenje ništetnosti odredbi ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli u CHF i o promjenjivoj kamatnoj stopi, samo zbog činjenice da je sklopljen sporazum o konverziji, odnosno da ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu više ne egzistiraju, s tim da sud kao prethodno pitanje treba utvrditi jesu li ništetne odredbe u dijelu o švicarskom franku kao valuti uz koju je vezana glavnica (čl. 1. Ugovora), odnosno o ugovaranju promjenjive kamatne stope (članak 4. Ugovora), a potom utvrditi pripada li tužitelju na ime stečenog bez osnove iznos preplaćenih mjesečnih anuiteta sa osnova ništetnih ugovornih odredbi.

11. Čitanjem Ugovora o kreditu broj 312182 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišne knjige, zaključenog među

strankama te stranačkim iskazom tužitelja, sud je utvrdio kao pravnorelevantne slijedeće činjenice:

-da navedenim ugovorom o kreditu banka (prednik tuženik) odobrava korisniku kredita kredit u iznosu od 103.000,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po kupovnom tečaju za devize kreditora važećem na dan korištenja kredita;

-da je riječ o odobrenom stambenom kreditu;

-da je rok otplate 18 godina, a da se kredit otplaćuje u 216 mjesečnih anuiteta koji se sastoje od dijela glavnice i kamate; te da anuiteti dospijevaju na naplatu u mjesečnim intervalima ovisno od dana iskorištenja kredita u cijelosti;

-da je ugovor o kreditu zaključen na unaprijed pripremljenom tipskom obrascu;

-da je tužitelj u stranačkom iskazu u bitnome naveo da je sa svojom obitelji živio u malom stanu, da je susjed prodavao svoj stan te da im je ponudio da kupe taj njegov stan, a nakon toga da su on i supruga odlučili podignuti kredit. Otišao je u banku prednika tuženika te se raspitivao o uvjetima kredita, u toj banci da je njegova majka poznavala jednu službenicu koja ga je primila na konzultacije te da ga je uputila kako je za njega i suprugu najpovoljniji kredit u valuti CHF koji se u to doba dosta nudio na tržištu. Nije morao dignuti cijeli kredit za kupnju stana nego je pola iznosa platio u gotovini, a sjeća se da je dobio plan otplate za kredit u EUR i kredit u CHF te, a odlučio se za kredit z CHF jer su mjesečni anuiteti bili niži od onoga u EUR, a CHF da mu je prezentiran kao stabilna valuta. Početna rata da je iznosila 3.250,00 kn, nije mogao pregovarati o ugovornim odredbama, ugovor je zaključen na unaprijed pripremljenom obrascu od strane prednika tuženika, a kada je išao na ovjeru i solemnizaciju kod javnog bilježnika, da nije imao vremena, a ni potrebu pročitati tako opsežan ugovor od 30 – 40 stranica, bilo mu je jedino bitno koliko će iznositi mjesečna rata. Nakon nekog vremena da su rate počele nekontrolirano rasti sjeća se da je odlazio u banku vidjeti hoće li se tu što mijenjati, a pojavila se i mogućnost da zaključe Aneks, kako bi se te mjesečne rate smanjile. Imao je tri moždana pa se ne može točno sjetiti je li mu od strane prednika tuženika prezentiran novi plan i izračun konverzije, a sjeća se da su nakon toga Aneksa plaćali manje rate, ali ne onoliko koliko su pretplatili. Nije upoznat sa načinom na koji je banka i pod kojim pravilima provela izračun konverzije, niti je upoznat sa člankom 19. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, a on i supruga da su zaključili Aneks da se ne bi izlagali riziku još većeg porasta mjesečnih rata radi podmirenja mjesečnih rata kredita u CHF.

12. Čitanjem Aneksa broj 1 Ugovoru o kreditu broj 312182 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišnim knjigama radi konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF, u bitnome proizlazi:

-da su stranke suglasno utvrdile da je ukupni iznos uplaćen radi namirenja početno utvrđenih anuiteta po ugovoru primjenom izračuna konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF sukladno odredbama Zakona veći od ukupnog iznosa anuiteta s valutnom klauzulom u EUR te da iznosi 19.188,23 kn, a koji iznos se smatra pretplatom u smislu članka 19. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine", broj: 102/15) te će se koristiti za sukcesivno namirenje

budućih anuiteta s valutnom klauzulom u EUR , sve dok se pretplata u potpunosti ne iskoristi;

-da radi ispunjenja obveza iz Zakona, ugovorne strane pristupaju zaključenju ovog Aneksa i ugovaraju konverziju kredita broj 312182 sa valutnom klauzulom u CHF u kredit sa valutnom klauzulom u EUR; da preostala neotplaćena glavnica kredita iznosi 44.584,43 EUR.

13. Tužitelj se u tužbi ispravno pozvao na presudu Visokog trgovačkog suda pod posl. br. 6632/2017 koja je donesena u predmetu "Franak". Čitanjem samog ugovora o kredita, kao i iz stranačkog iskaza tužitelja, jasno proizlazi da je tužitelj isti zaključio u svojstvu potrošača, da u trenutku sklapanja ugovora nije mogao pregovarati o pojedinačnim ugovornim odredbama te da nije bio informiran o svim rizicima ugovaranja kredita s promjenjivom kamatnom stopom i valutnom klauzulom.

13.2. Kolektivnu tužbu u predmetu "Franak" podnio je 4. travnja 2012. Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača - Potrošač protiv sedam banaka, a među kojima je i prednik tuženika – Sberbank d.d. Presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-6632/2017- 10 od 14. lipnja 2018. koja se odnosi na valutnu klauzulu potvrđena je presudom i rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019.

13.3. Tom presudom utvrđena je ništetnost valutne klauzule u slučaju kredita u švicarskim francima koje su banke davale od 2004. do kraja 2008., odnosno da su tužene banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača, odnosno korisnika kredita time što su zaključujući ugovore o kreditima koristile „ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima“ tako što su ugovorile švicarski franak kao valutu uz koju je vezana glavnica, a da prije zaključenja ugovora „nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti“ a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu. Navedeno je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Na takav način tužene banke (među kojima i tužena iz ovog postupka) su postupale suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama ZOO-a.

13.4. Nadalje, u presudi PŽ-6632/2017 se navodi kako je sud utvrdio da su ugovorne odredbe kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak prosječnom potrošaču nerazumljive, nepoštene pa prema tome ništetne jer su banke prije i u vrijeme zaključivanja ugovora propustile informirati potrošače o četiri činjenice: o općem riziku vezanom uz svaku valutnu klauzulu, o činjenici da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz euro (jer se tečajna politika Hrvatske narodne banke temelji na održavanju stabilnog nominalnog tečaja kune prema euru, dok tečaj svih ostalih valuta u odnosu na kune nije pod kontrolom HNB-a, što proizlazi iz potvrde HNB-a od 7. lipnja 2013.), o tome da je rast tečaja švicarskog franka u kontekstu skorog uvođenja EURO zone gotovo potpuno izvjestan te o povećanom riziku koji donosi istovremeno ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope.

14. Nadalje, tužitelj se u historijatu tužbe pozvao na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu broj P- 1401/12 od 4. srpnja 2013. g., kojom je utvrđeno da je tuženik u

razdoblju od 10. rujna 2003. g. do 31. prosinca 2008. g. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa, koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je ništetna. U navedenom dijelu citirana presuda je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda RH broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. g., a Vrhovni sud Republike Hrvatske je svojom odlukom broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015. g. odbio je revizije tuženika od 1) do 7) kao neosnovane. Postupak pred Trgovačkim sudom u Zagrebu, koji je pokrenut po tužbi Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača-Potrošač protiv sedam banaka, a među kojima je i tuženik, predstavlja kolektivni sudski postupak, sukladno odredbi članka 502. c ZPP-a.

14.2. Prema ovoj odredbi, pravomoćna presuda u kolektivnom sudskom postupku obvezuje prvostupanske sudove koji u pojedinačnim parnicama sude povodom zahtjeva potrošača radi zaštite prava čija je povreda utvrđena u kolektivnom sporu.

14.3. U odluci Vrhovnog suda RH broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015. g., između ostaloga je navedeno da nije sporno da su odredbe u ugovorima o kreditu koji su sklapani u spornom razdoblju između banaka, kao trgovaca, i korisnika kredita, kao potrošača, a koje su se odnosile na ugovornu kamatu i promjenjivu kamatnu stopu bile uočljive i jasne, ali nisu bile razumljive, jer je formulacija ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi koja je postojala u ugovorima o kreditu koje su banke sklapale s potrošačima bila takva da su na temelju nje potrošači jedino znali kolika je visina kamatne stope na dan sklapanja ugovora o kreditu, ali ni približno nisu mogli ocijeniti zašto, kako te u kojem smjeru će se tijekom budućeg kreditnog razdoblja kretati kamatna stopa. Stoga buduća kamatna stopa ugovorena kao promjenjiva, nije bila određena, a niti određiva.

14.4. Konkretno je u odnosu na prednika tuženika – Sberbank d.d. u odluci Trgovačkog suda u Zagrebu, a koja je potvrđena u odnosu na dio koji se tiče promjenjive kamatne stope, odlukom Visokog trgovačkog suda RH i Vrhovnog suda RH, već utvrđeno da je, između ostalih, upravo i prednik tuženika postupao suprotno odredbama ZZP-a i suprotno odredbama ZOO-a i to koristeći ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja nije pojedinačno pregovarao i ugovorom utvrdio egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana.

15. Navedena utvrđenja pravomoćnih presuda donesenih u postupku zaštite kolektivnih interesa u predmetu "Franak" obvezuje ostale sudove u postupku individualne pravne zaštite potrošača, radi naknade štete, izmjene ugovora ili slično, na koji način su proširene subjektivne granice pravomoćnosti, kako je obrazloženo u presudi PŽ-7129/13.

16. Odredbom članka 118. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 41/14., 110/15., 14/19., 19/22., dalje: ZZP/14) propisano je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

16.2. Odredbom članka 502. c ZPP propisano je da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

17. U ovom postupku je utvrđeno da se radi o potrošačkom ugovoru sklopljenom 1. kolovoza 2007., dakle, u relevantnom razdoblju prema presudi u predmetu "Franak", a u postupku nije utvrđeno da je tuženik na odgovarajući način informirao tužitelja kao prosječnog potrošača o rizicima ugovaranja kredita s valutnom klauzulom. Predmetni Ugovor o kreditu uistinu sadrži odredbe kojim kreditor upozorava sudionike ugovora sa mogućnosti promjene tečaja izabrane valute ugovora, koja se primjenjuje na izračun kunske protuvrijednosti novčanih obveza po Ugovoru i kojom isti pristaju na moguće posljedice izbora valute ugovora, neovisno o veličini tih promjena u odnosu na HRK, ali to ne znači da su tužitelju na odgovarajući način prezentirani svi rizici ugovaranja takvog kredita, uključujući i rizik istovremenog ugovaranja kredita sa valutnom klauzulom i promjenljivom kamatnom stopom, prema tumačenju suda iz presude PŽ-6632/2017.

18. S obzirom na navedeno, ovaj sud je, kao prethodno pitanje, utvrdio da su nišetne odredbe Ugovora o kreditu broj 312182, zaključenog dana 12. srpnja 2007., o valutnoj klauzuli u CHF (pojedine odredbe članka 1. i članka 7) i o promjenljivoj kamatnoj stopi (pojedine odredbe članka 4.) .

19. U odnosu na istaknuti prigovor zastare od strane tuženika, ističe se da je Vrhovni sud Republike Hrvatske 1. ožujka 2022. objavio objedinjeno pravno shvaćanje o početku tijeka zastare u slučaju restitucijskih zahtjeva kao posljedice utvrđenja nišetnosti ugovorenih odredbi u CHF, u kojem pravnom shvaćanju je zaključeno da pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare, a zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe.

20. Pozivajući se na gore navedeno shvaćanje te imajući u vidu da je pravomoćno okončan spor pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske u odnosu na prednika tuženika, Sberbank d.d. Zagreb, donošenjem presude Visokog trgovačkog suda broj PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. (ovo glede kamate i valute), a da je zastarni rok po stjecanju bez osnove pet (5) godina, dok je tužba u ovom predmetu podnesena 14. lipnja 2023., to je jasno da nije nastupila zastara potraživanja, radi čega je tuženikov prigovor zastare neosnovan.

21. Odredbom članka 323. ZOO, propisane su posljedice nišetnosti te je određeno da je u slučaju nišetnosti ugovora, svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protiv vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

22. Tužitelj, temeljem izvršenih isplata s osnove vezane za promjenjivost valute CHF i promjenjive kamatne stope, koja odredbe Ugovora su u ovom postupku utvrđene

ništetnima, potražuje povrat stečenog bez osnove (članak 1111., odnosno 1115. ZOO).

23. Kada je sud, dakle, kao prethodno utvrdio da su ništetni dijelovi odredaba ugovora u članku 1., 4. i 7. Ugovora, valjalo je odlučiti o osnovanosti potraživanja isplate utuženih iznosa po osnovi stjecanja bez osnove onoga što je isplaćeno po utvrđenim ništetnim odredbama o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi.

24. Nastavno, kao odlučno u ovom postupku je trebalo utvrditi je li Dodatak ugovora o kreditu sklopljen između stranaka, u skladu s uvjetima iz ZID ZPK, jer ako jest, radilo bi se o valjanom sporazumu o konverziji koji proizvodi pravne učinke i kojim je uspostavljena nova pravna osnova u pogledu prava i obveza ugovornih strana.

24.2. Pritom je navesti da je pitanje valjanosti sporazuma o konverziji bilo ocjenjivano u oglednom postupku koji se pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske vodio u predmetu Gos-1/2019, odgovarajući na pitanje važno za jedinstvenu primjenu prava koji mu je uputio Općinski sud u Pazinu, a koje pitanje je glasilo:

„Je li sporazum o konverziji sklopljen na osnovi ZID ZPK/15 nepostojeći ili ništetan u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli?“,

Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem od 4. ožujka 2020. dao odgovor:

„Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“.

25. Iz pisanog nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za financije i računovodstvo Ines Lozić (Centar za vještačenja d.o.o., list 115-186 spisa), jasno proizlazi da je tuženik, u skladu sa člankom 19. c. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, izvršio izračune na način da je uplate tužitelja, izvršene po kreditu u CHF, realiziranih u kunama, preračunao u uplate kao da je kredit bio odobren u EUR te da je za izvršene uplate u kn od strane tužitelja izvršio preračun koristeći primjenjivi tečaj EUR na dan uplate, te da je preračunom izvršio umanjenje iznosa glavnice CHF preračunate u kn na dan provedbe konverzije te sveo iznose glavnice sukladno otplatnom planu za EUR po promjenjivom tečaju i promjenjivoj kamatnoj stopi, za simulirani EUR kredit, čime je Aneksom utvrđeno da je više uplaćeno od strane tužitelja 19.188,23 kn, odnosno da je Aneks ugovoru o kreditu sklopljen i ispunjen u skladu s odredbama ZID ZPK/2015 te da je izračun konverzije obavljen u skladu s prisilnim propisom iz članka 19.c toga Zakona

26. Iako ZZP/2003, kao posebni zakon, propisuje da su nepoštene odredbe ništetne, ne propisuje pravne posljedice ništetnosti tih odredbi. U nedostatku posebnih odredbi ZZP/2003 o posljedicama ništetnosti nepoštenih odredbi, primjenjuju se opća pravila obveznog prava (Zakon o obveznim odnosima, „Narodne novine“ br. 35/2005., 41/2008. i 78/2015., dalje ZOO) ili primjenjivi posebni propisi ako postoje.

27. U odnosu na potrošački ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u CHF koji su stranke sklopile 21. ožujka 2007. stupio je 30. rujna 2015. na snagu ZID ZPK/2015.

27.2. Uređuje li taj Zakon restituciju za nepoštene ugovorne odredbe iz potrošačkih ugovora o kreditu denominiranih u CHF ili denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF i to na način koji zadovoljava visoku razinu zaštite potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi u potrošačkim ugovorima koja se jamči odredbama ZZP/2003 ključno je pravno pitanje za odlučivanje o predmetu spora.

27.3. Kad je riječ o pravnim posljedicama nepoštenosti ugovorne odredbe u potrošačkim ugovorima, ugovornu odredbu koja je proglašena nepoštenom valja smatrati, u načelu, kao da nikada nije postojala tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača. Upravo to i proizlazi iz odredbe članka 87. stavka 1. ZZP/2003 imajući na umu da ništetnost djeluje *ex tunc*.

27.4. Osim toga, nepoštene odredbe o jednostranoj promjeni stope ugovorne kamate i o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF iz ugovora o kreditu od 21. ožujka 2007. nakon zaključenog aneksa ugovoru o kreditu ne obvezuju tužitelja, s obzirom na to da su te nepoštene ugovorne odredbe zamijenjene na način kao da je za sve ugovoreno vrijeme kredita isti bio ugovoren s valutnom klauzulom u EUR i uz promjenjivu kamatnu stopu za kredite s valutnom klauzulom u EUR.

27.5. U tom je smislu ostvaren neobvezujući učinak tih nepoštenih ugovornih odredbi u skladu s člankom 87. stavkom 1. ZZP/2003.

28. Načelno gledajući, kad su potrošači izvršili plaćanje na temelju nepoštenih ugovornih odredbi, trebaju, uz utvrđenje ništetnosti tih odredbi, imati i pravo na povrat tih plaćanja. Pravo potrošača na povrat posljedica je neobvezujuće prirode ništetne ugovorne odredbe. Bez prava na povrat plaćenog na temelju nepoštene ugovorne odredbe nema govora o neobvezujućem učinku *ex tunc*, a što je okvir postavljen člankom 87. stavkom 1. ZZP/2003.

29. Stranke su aneksom ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF koji je sadržavao ništetnu odredbu o jednostranoj izmjeni kamatne stope i ništetnu odredbu o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF, izvršile konverziju kredita u cijelosti u skladu s prisilnom odredbom članka 19.c ZPK-a na način da su svi iznosi plaćeni na ime otplate ugovora o kreditu uz valutnu klauzulu u CHF tijekom otplate kredita do dana obračuna konverzije (30. rujna 2015.), osim onih koji su eventualno plaćeni na ime zateznih kamata zbog zakašnjenja tužiteljice, iskorišteni u njezinu korist i to za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim aneksom ugovora o kreditu.

29.2. Drugim riječima, u obračun konverzije uzeti su i iznosi koji su plaćeni na ime ništetne ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope i ništene ugovorene odredbe o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF.

30. U tom smislu, prema pravnom shvaćanju ovog prvostupanjskog suda, iako ZID ZPK/2015 ne propisuje ništetnost spornih ugovornih odredbi pa stoga niti način restitucije potrošača, u pravnoj situaciji kad su isplate koje je tužitelja učinio na ime nepoštene ugovorne odredbe o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF i na ime nepoštene ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope koje su bile

sadržane u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 12. srpnja 2007., na temelju među strankama sklopljenog valjanog aneksa tom ugovoru iskorištene za ispunjenje njegove obveze prema tom aneksu, a utvrđena je preplata iskorištena za ispunjenje budućih anuiteta u valutnoj klauzuli u EUR, ne može se zaključiti da aneks ugovora o kreditu nema restitucijski učinak za tužitelja u odnosu na nepoštene ugovorne odredbe o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF i o jednostranoj izmjeni kamatne stope koje su bile sadržane u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 12. srpnja 2007., bez obzira na to što ZID ZPK/2015 ne predviđa da se iznosi koji su plaćeni na temelju ugovornih odredbi o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF i o jednostranoj izmjeni stope ugovorne kamate iz ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 12. srpnja 2007. vraćaju tužitelju, nego da se iskorištavaju u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim aneksom ugovoru o kreditu.

30.2. Pritom je za dodati da je u oglednom postupku koji se pred tim sudom vodio u predmetu Gos-1/2019, Vrhovni sud Republike Hrvatske, odgovarajući na pitanje važno za jedinstvenu primjenu prava koji mu je uputio Općinski sud u Pazinu, dao sljedeći odgovor: „Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“

31. Osim toga, Ustavni sud Republike Hrvatske rješenjem broj U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. nije prihvatio prijedlog više predlagatelja za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom ZID ZPK/2015 na temelju kojeg Zakona je među strankama sklopljen sporazum o konverziji, ocijenivši taj Zakon usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske.

32. Pored činjenice da je tuženik na temelju kogentnih odredbi članka 19.c ZPK-a u izračune konverzije uvrstio sve iznose koje je za vrijeme otplate kredita primio od tužitelja, uključivo i razliku između stvarno naplaćenog anuiteta koji je obračunat prema promijenjenoj kamatnoj stopi i anuiteta koji bi bio obračunat da je primijenjena početna ugovorena kamatna stopa, kao i sve iznose koje je primio uz primjenu valutne klauzule u CHF, uključivo i razliku između stvarno naplaćenog anuiteta koji je obračunat prema primijenjenom tečaju i tečaja koji je bio važeći na dan korištenja kredita te je u skladu sa zakonom postignut sporazum o korištenju utvrđene preplate, očito je da ta razlika koju tužitelj zahtijeva tužbom, nakon zaključenog aneksa ugovoru nije (više) bez osnove u imovini tuženika pa nisu ispunjene pretpostavke za povrat propisane člankom 1111. ZOO-a.

33. Tuženik je na temelju sklopljenog aneksa ugovoru o kreditu u izračun konverzije koji je propisan ZID ZPK/2015, unio iznose koje tužitelj traži tužbom, a koji su doista na temelju nepoštene ugovorne odredbe o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF i nepoštene ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope sadržane u ugovoru u kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 12. srpnja 2007. bez osnove bili prešli u njegovu imovinu do dana 30. rujna 2015. , odnosno, u konkretnom slučaju do dana 3. veljače 2026., kao dana kada je tuženik proveo konverziju (što proizlazi iz provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja).

Ti su iznosi, međutim, zajedno s ostalim iznosima uplaćenim radi namirenja početno utvrđenih anuiteta u kunama s valutnom klauzulom u CHF (osim uplata na ime naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova koji se ne uzimaju u obzir za potrebe izračuna konverzije) u skladu sa sklopljenim Aneksom ugovoru o kreditu, iskorišteni za namirenje anuiteta s valutnom klauzulom u EUR utvrđenih po novom otplatnom planu s valutnom klauzulom u EUR, a preplata je korištena za namirenje budućih anuiteta s valutnom klauzulom u EUR.

34. Imajući na umu navedene razloge, zaključak je ovog suda da je sklapanjem aneksa ugovoru o kreditu u skladu s odredbama ZID ZPK/2015 tužitelj restituiran za nepoštenu ugovornu odredbu o jednostranoj izmjeni kamatne stope i nepoštenu ugovornu odredbu o valutnoj klauzuli koje su sadržane u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 12. srpnja 2007. jer ga, s jedne strane, te odredbe ne obvezuju, a, s druge strane, isplate koje je na temelju njih učinio, vraćene su u njegovu imovinu na način da su iskorištene za njezin račun, u ispunjenju valjane obveze preuzete aneksom.

35. Stoga je ovaj sud mišljenja da tužitelj nema pravo na isplatu glavnice iznosa koje potražuje na ime preplaćenih iznosa na temelju nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli u CHF na temelju jednostrane odluke tuženika.

36. Međutim, tužitelju pripadaju zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o deviznoj klauzuli, i to za razdoblje od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih obroka kredita do dana sklapanja Aneksa Ugovora o kreditu. Ovo stoga što, prema pravnom shvaćanju ovoga suda, taj dio nije obuhvaćen obračunom u konverziji niti je uređen u ZID ZPK/15 pa je u tom dijelu osnovan zahtjev tužitelja na temelju općeg propisa iz čl. 1111. i čl. 1115. ZOO.

37. Konačno, Vrhovni sud Republike Hrvatske je u odluci poslovni broj Rev-475/2025-21 od 27. svibnja 2026., odgovarajući na postavljeno pravno pitanje:

"Ima li potrošač korisnik kredita koji je na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine", broj 102/15 – dalje: ZID ZPK/15) ugovaranjem aneksa ugovoru konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom CHF, ako konverzijom vjerovnik nije vratio sve neosnovane stečene koristi koje je stekao primjenom ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora?"

dao slijedeći odgovor:

"Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana

prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji."

38. Radi utvrđenja visine tužbenog traženja, tijekom postupka je izveden dokaz financijsko – knjigovodstvenim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku za financije i računovodstvo Ines Lozić (Centar za vještačenja d.o.o.).

39. Tako iz pisanog nalaza i mišljenja imenovanog stalnog sudskog vještaka zaprimljenog pred ovim sudom dana 24. listopada 2025., koji je izrađen u više varijanti (parametri vještačenja određeni rješenjem suda poslovni broj P-3273/2023-10 od 23. rujna 2025.) na koje stranke nisu imale primjedbi, a koji nalaz i mišljenje ovaj sud u cijelosti prihvaća kao stručno, argumentirano i izrađeno u skladu sa pravilima struke, u bitnome proizlazi slijedeće:

- da, pod pretpostavkom da se tijekom otplate kredita vezanog uz valutu CHF u razdoblju otplate kredita do dana izračuna konverzije, nije mogla mijenjati kamatna stopa ni tečaj:

- ukupan iznos pretplata, uzevši u obzir rast anuiteta zbog rasta kamatne stope te rasta tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita, u razdoblju otplate kredita do dana provođenja konverzije, iznose 15.599,78 EUR, od kojega iznosa je tužitelj pretplatio na ime promjene kamatne stope iznos od 1.947,87 EUR te je pretplatio zbog rasta tečaja iznad tečaja koji je vrijedio na dan isplate kredita, iznos od 13.659,97 EUR;

- ukupan iznos koji je tužitelj manje platio, zbog kamatne stope koja je bila niža od početno ugovorene iznosi 1.735,03 EUR;

- slijedom čega sveukupan iznos koji je više plaćen (zbroj manje i više plaćenog) za vrijeme otplate kredita do dana provođenja konverzije kredita, slijedom promjene kamatne stope i tečaja na više i niže u odnosu na početni tečaj CHF koji je vrijedio na dan isplate kredita, iznosi 13.864,75 EUR.

39.2. Nadalje, glavnica po kreditu u CHF, temeljem prilagođenog otplatnog plana, uzevši u obzir početnu kamatnu stopu i tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita, bi na dan konverzije iznosila 279.096,19 kn, dok je konverzijom utvrđena glavnica u iznosu od 331.333,78 kn. Slijedom navedenoga, razlika u iznosu nedospjele glavnice po konverziji u odnosu na glavicu temeljem prilagođenog otplatnog plana i tečaja iznosi 6.933,12 EUR.

Prilikom obračuna konverzije, tuženik je uzeo u obzir sve uplate tužitelja koje je tužitelj izvršio od dana isplate kredita do dana konverzije kredita te ih je preračunao na mogući anuitet pod pretpostavkom da je tužitelju bio odobren kredit u EUR sa početnom (promjenjivom) kamatnom stopom te je iskazao Aneksom 1. Ugovora o kreditu pretplatu tužitelja na dan sklapanja Aneksa u iznosu od 2.514,16 EUR.

39.3. Nadalje, zatezne kamate na ukupno preplaćene mjesečne iznose, zbog promjene tečaja i kamatne stope iznad tečaja i kamatne stope koji su vrijedili na dan isplate kredita, obračunate za razdoblje do dana provođenja konverzije (3. veljače 2016.), iznose 5.645,24 EUR.

40. Kako je već ranije navedeno, tužitelju, prema mišljenju ovog prvostupanjskog suda, nakon sklapanja dodatka ugovoru o kreditu, sa osnova restitucije temeljem ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i o promjenjivoj kamatnoj stopi, pripada upravo iznos zateznih kamata na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (3.veljače 2026. kao dana kada je tuženik izvršio konverziju) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji.

41. U konkretnom slučaju, iz provedenog financijsko – knjigovodstvenog vještačenja proizlazi da je tužitelj i u razdoblju nakon 30. rujna 2015., pa do sklapanja, plaćao temeljem ugovora o kreditu vezanim uz valutu CHF, te je tuženik sve uplate izvršene do sklapanja Aneksa broj 1 iskazao kao podmirenje vezano uz valutu CHF. Nadalje, iz informativnog plana po kreditu je razvidno da je dana 3. veljače 2016., tuženik proveo konverziju, kojom je utvrđena glavnica po kreditu u CHF na dan stvarne provedbe konverzije u iznosu od 63.037,61 CHF, kao i glavnica konvertiranog kredita u iznosu od 43.289,74 EUR te da je Konverzijom utvrđena pretplata u iznosu od 2.514,16 EUR.

42. Zbog navedenoga, mišljenje je ovog prvostupanjskog suda da tužitelju na ime restitucije temeljem ništetnih ugovornih odredbi pripada upravo iznos od 5.645,24 EUR, koji predstavlja obračun zateznih kamata na pojedine preplaćene mjesečne iznose temeljem ništetnih ugovornih odredbi, a koje teku od dana plaćanja istih do 3. veljače 2016., kao dana kada je tuženik proveo konverziju, a koji su prikazani u Tabeli 7. pisanog nalaza i mišljenja.

43. Naime, tužitelj je uređenim tužbenim zahtjevom (podnesak od 2. ožujka 2026., list 203- 210 spisa) postavljenim na isplatu ukupnog iznosa od 15.599,78 EUR na ime restitucije temeljem ništetnih ugovornih odredbi, zatražio i zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi, i to za razdoblje od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih obroka kredita do provođenja konverzije (u konkretnom slučaju 3. veljače 2016.), a visina tako obračunatih zateznih kamata provedenim financijsko-knjigovodstvenim vještačenjem utvrđena je upravo u iznosu od 5.645,24 EUR, koji iznos je tužitelju dosuđen.

44. Na navedeni iznos tužitelju je dosuđena i procesna kamata, primjenom članka 31. st. 1. i st. 2. ZOO, tekuća od dana podnošenja tužbe (14. lipnja 2023.), kao dana kada je sudu podnesen zahtjev za njihovu isplatu.

45. Za više traženo, preko dosuđenog iznosa od 5.645,24 EUR sa dosuđenim zateznim kamatama tekućima od 14. lipnja 2023. do isplate, do traženog iznosa od 15.599,78 EUR sa zateznim kamatama (za iznos od 9.954,54 EUR sa zateznim kamatama), tužbeni zahtjev je odbijen kao neosnovan.

46. Slijedom iznijetog, odlučeno je kao u izreci presude.

47. Zaključno, tuženik je u odgovoru na tužbu, prije upuštanja u raspravljanje, istaknuo prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda, ističući u bitnome da su stranke člankom

10. Ugovora o kreditu broj 312182 ugovorile nadležnost suda u Zagrebu za sve sporove iz toga Ugovora.

47.1. Člankom 10. Ugovora o kreditu zaključenog među strankama dana 12. srpnja 2007., ugovoreno je da za sve sporove iz ovog ugovora i u vezi sa ovim ugovorom svi potpisnici ugovora ugovaraju nadležnost suda u mjestu sjedišta Kreditora i mjerodavnost prava Republike Hrvatske.

48. Glede pravnog pitanja smatra li se nepoštenom odredba Ugovora o kreditu o prorogaciji mjesne nadležnosti (članak 49. Zakona o zaštiti potrošača "Narodne novine" broj 41/14, 110/15 i 14/19.), upravo je na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog on line 5. studenoga 2020., poslovni broj Su-308/2020, zauzeto pravno shvaćanje prema kojemu je prorogacijska klauzula (o mjesnoj nadležnosti) u korist registriranog sjedišta banke, klauzula o kojoj se nije posebno pregovaralo, a ista je ništetna ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača imajući u vidu vrijednost predmeta spora, udaljenost između prebivališta tužitelja (potrošača) i sjedišta tuženika (banke), mogućnost dolaska na sud (u mjeri da taj trošak i način dolaska stranku odvraća od bilo kakvog prigovora ili pravnog lijeka ili tužbe), opće imovno stanje potrošača, te ostale relevantne okolnosti koje predstavljaju questio facti.

49. Tužitelj u stranačkom iskazu navodi kako nije mogao pregovarati o odredbama ugovora i da je ugovor zaključen na unaprijed pripremljenom obrascu od strane tuženika, stoga je valjalo cijeliti odredbu članka 50. toč. 19. ZZP, koja propisuje kako odredba kojom se isključuje, ograničava ili otežava pravo potrošača ostvariti prava iz ugovora pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, a poglavito odredba kojom se obvezuje potrošača na rješavanje spora pred arbitražom koja nije predviđena mjerodavnim pravom, odredba koja onemogućava izvođenje dokaza koji idu u prilog potrošaču ili odredba kojom se teret dokaza prebacuje na teret potrošača kada bi, prema mjerodavnom pravu, teret dokaza bio na trgovcu, predstavlja ugovornu odredbu koja se može smatrati nepoštenom.

49.2. Osim toga, odredbom članka 55. st. 1. ZZP propisano je kako je nepoštena ugovorna odredba ništetna, zbog čega, prema stavu ovog suda, odredba članka 10. predmetnog Ugovora o kreditu zaključenog među strankama, kojom je za slučaj spora ugovorena nadležnost suda u mjestu sjedišta kreditora, za tužitelja, koji ima prebivalište u Splitu, predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu iz članka 50. toč. 19. ZZP, radi čega se, u skladu s odredbom članka 51. st. 1. ZZP, takva odredba ima smatrati nepoštenom, i ništetnom.

50. Ovome valja dodati kako tužitelj ima prebivalište u Splitu, stoga bi mu pristup sudu u Zagrebu (kao sjedištu tuženika) svakako otežavao položaj u ovoj parnici, a time i pravo i mogućnost na ostvarivanje zaštite svojih interesa sudskim putem.

51. Slijedom navedenog, ovaj sud smatra kako je prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda u cijelosti neosnovan te je odlučeno kao u točki I. izreke ovog rješenja.

52. Nakon što je odlučeno o glavnoj stvari, valjalo je donijeti odluku i o troškovima postupka.

53. U ovoj pravnoj stvari radi se o sporu iz potrošačkog ugovora, koji u sebi sadrži nepoštene ugovorne odredbe koje su dovele do znatne neravnoteže. Odmjeravanje troškova prema uspjehu u sporu, obzirom da je tužitelj, potrošač, u sporu uspio djelomično, narušilo bi pravičnu ravnotežu između interesa stranaka jer bi donesena odluka o trošku bila prekomjeran teret za tužitelja (potrošača) koji nije dao povoda za parnicu.

Osim toga, takva odluka o troškovima postupka rezultirala bi ograničenjem koje umanjuje samu bit tužiteljevog prava na pristup sudu te bi moglo odvratiti potrošača od ostvarivanja prava na djelotvorni sudski nadzor nepoštenosti ugovornih odredaba (tako odluka Vrhovnog suda RH br. Rev-1014/18. od 20. listopada 2021., Odluka suda EU C-224/19. i C-259/19., odluka Ustavnog suda RH broj U-III-4029/13. od 19. prosinca 2017.).

53.2. Stoga, tužitelj, prema stavu ovog suda, ima pravo na naknadu cjelokupnog troška postupka.

54. Prilikom određivanja visine troškova uzeta je u obzir vrijednost predmeta spora u iznosu od 15.599,78 EUR (kao konačno postavljenog tužbenog zahtjeva) te Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 138/23.; dalje: Tarifa) prema kojoj vrijednost 1 boda iznosi 2,00 EUR (Tbr. 54 Tarife).

55. S obzirom na odredbe Tarife kao i postavljeni zahtjev za naknadu troškova, tužitelju su, kao potrebni za svrhovito vođenje parnice, priznati troškovi po osnovi odvjetničkog zastupanja i to za:

- sastav tužbe od 14. lipnja 2023. (Tbr. 7/1 Tarife) iznos od 500,00 EUR;
- sastav podneska od 25. ožujka 2025. (Tbr 8/1 Tarife), iznos od 500,00 EUR;
- zastupanje na ročištu od 2. travnja 2025. (Tbr 9/1 Tarife), iznos od 500,00 EUR;
- sastav podneska od 5. ožujka 2026. (Tbr 8/1 Tarife), iznos od 500,00 EUR;
- zastupanje na ročištu od 1. travnja 2026. (Tbr 9/1 Tarife), iznos od 500,00 EUR;
- zastupanje na ročištu od 8. rujna 2026. (Tbr 9/1 Tarife), iznos od 500,00 EUR; dakle ukupni iznos od 3.000,00 EUR, što uvećano za PDV po stopi od 25 % (750,00 EUR), daje iznos od 3.750,00 EUR.

56. Navedenom je iznosu valjalo pribrojiti iznos od 675,00 EUR na ime predujma za financijsko-knjigovodstveno vještačenje, čime se došlo do ukupnog iznosa od 4.425,00 EUR na ime troškova postupka, na koji iznos je tužitelju dosuđena i tražena zatezna kamata tekuća od 25. rujna 2026., kao dana donošenja odluke, do isplate (članak 151. st. 3. ZPP u vezi sa člankom 29. ZOO).

56.2. Tužitelju nije priznat traženi trošak sudskih pristojbi na tužbu i na presudu, jer je isti oslobođen od plaćanja navedene pristojbene obveze, a iz stanja spisa ne proizlazi da je podmirio pristojbenu obvezu na ime sudske pristojbe tužbe. Naime, člankom 6. st. 1. toč. 3. Zakona o izmjenama Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“, broj: 51/23.; dalje: ZOIZSP), koji je stupio na snagu 20. svibnja 2023., izmijenjen je članak 11. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“, broj: 118/18., 51/23.; dalje: ZSP), na način da je propisano kako su od plaćanja sudske pristojbe oslobođeni tužitelji u postupcima pokrenutima na temelju pravomoćne sudske presude za zaštitu kolektivnih interesa.

57. Stoga je odlučeno kao u točki II izreke rješenja.

U Splitu, 25. rujna 2026.

Sutkinja
Ivana Jukić

Uputa o pravu na žalbu:

Protiv ove presude stranke mogu podnijeti žalbu u roku od 15 (petnaest) dana od dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje (za stranku koja je bila uredno obaviještena o tom ročištu) odnosno od dana dostave prijepisa presude (za stranku koja nije bila uredno obaviještena o tom ročištu). Žalba se podnosi Općinskom sudu u Splitu, a o žalbi odlučuje nadležni Županijski sud Republike Hrvatske.

DNA:

- tužitelju po punomoćniku
- tuženiku po punomoćniku
- u spis

Broj zapisa: **9-3088d-b478d**

Kontrolni broj: **03fa5-5ea67-5255d**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.